№ исх: 07-0-11/281 от: 22.11.2023

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ»

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

«НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»

Z05T8F6, Астана қаласы,
«Есіл» ауданы, Мәңгілік Ел даңғылы, 57А ғимараты
тел.: +7 7172 775577, факс: +7 7172 554577
E-mail: hq@nationalbank.kz

Z05T8F6, город Астана,
район «Есиль», проспект Мәңгілік Ел, здание 57А
тел.: +7 7172 775577, факс: +7 7172 554577
E-mail: hq@nationalbank.kz

______.11.2023ж. ____№_/___________

____

Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
депутаттары
Е. Бейсенбаевқа
Н. Сабильяновқа
С. Пономаревке

2023 жылғы 9 қарашадағы
№ДС-411 депутаттық сауалға

Құрметті депутаттар!

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі – Ұлттық Банк) Ұлттық Банктің ноталарынан түсетін табысқа салық салуға қатысты, атап айтқанда, *1)* Ұлттық Банктің ноталарынан түсетін табысқа салық салуды барлық ұстаушыларға – заңды және жеке тұлғаларға қолдану және *2)* квазимемлекеттік сектордың ақшасын Ұлттық Банктің ноталарына орналастыруға тыйым салу жөніндегі ұсыныстар бойынша сіздің сауалыңызды қарап, мынаны хабарлайды.

Ұлттық Банктің ноталарынан түсетін табысқа салық салуға қатысты

Қазақстан Республикасы Парламенті Сенаты депутаттарының бастамасы бойынша «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне (Салық кодексі) және «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексін (Салық кодексі) қолданысқа енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы әзірленді. Заң жобасы шеңберінде Ұлттық Банктің ноталары бойынша банктердің табысына салық салуды енгізуді қарастыратын түзету көзделген.

Ұлттық Банк биылғы жылғы 14 қыркүйекте өткен Қаржылық тұрақтылық жөніндегі кеңестің отырысында Мемлекет басшысының қаржы секторы жөніндегі тапсырмаларын іске асыру аясындағы мәселелерді талқылады, оның шеңберінде Ұлттық Банктің ноталарына ғана емес, сонымен қатар ҚР Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздарына да салық салу және барлық

22.11.2023 Копия электронного документа.

корпоративтік табыс салығын (бұдан әрі – КТС) төлеуші резиденттерге салық салуды қолдану жөнінде ұсыныстар берді.

Ұлттық Банк тиісті есептеу жүргізіп, ұсыныстармен бірге Үкіметке жолдады. 2022 жылды мысалға алсақ, МБҚ-ға салық салудан бюджетке түсетін қосымша табысты бағалау банк секторы бойынша (КТС мөлшерлемесі 20% болғанда) **96 млрд теңге**, ал барлық МБҚ ұстаушылар – КТС төлеушілер бойынша **165 млрд теңге** болды. Осы жылғы қазан айындағы базалық мөлшерлемеге қатысты баспасөз конференциясы барысында Ұлттық Банктің МБҚ-ға салық салу мәселесі жөніндегі ұстанымы түсіндірілді.

Заң жобасы бойынша Үкімет қорытындысының жобасын қарау кезінде Ұлттық Банк биылғы жылғы 10 қарашада өзінің ұсынысын (тек ноталарға ғана емес, сонымен қатар барлық КТС төлеушілері бойынша Қаржы министрлігі мен жергілікті атқарушы органдардың МБҚ-ға салық салу) назарға алудың қажеттілігі туралы ұстанымын тағы да білдірді. Бұл мәселе Үкіметтің қарауында тұр.

Бұған қоса, Ұлттық Банк бизнесті кредиттеуге қызығушылықты арттыру мақсатында банктер табысының түрлері бойынша сараланған КТС мөлшерлемелерін енгізуді ұсынды. Банктің бизнесті кредиттеуден алынған табысына КТС-тың неғұрлым төмен мөлшерлемесі бойынша салық салу, ал тұтынушылық кредиттеуден түсетін табысты қоса алғанда, өзге де табыс түрлеріне КТС-тың неғұрлым жоғары мөлшерлемесі бойынша салық салу ұсынылады. Осы ұсыныстар мен тиісті есептеу де Үкіметке жолданды.

Сонымен қатар, депутаттық сауалға *(2023 жылғы 27 қыркүйектегі №ДС-351)* жауап ретінде аталған ұсыныстар мен оларға қатысты жасалған есептеу туралы Мәжіліске хабарланды.

Квазимемлекеттік сектордың ақшасын Ұлттық Банктің ноталарына орналастыруға тыйым салуға қатысты

Ұлттық Банк, өз кезегінде, квазимемлекеттік сектордың ақшасын Ұлттық Банктің ноталарына орналастыруға тыйым салуды енгізу жөніндегі ұсынысты қолдамайды, себебі бұл еркін нарықтық қатынастар қағидатына қайшы келеді. Ұлттық Банктің ноталары бастапқы агент[1] арқылы алғаш орналастырылғаннан кейін қайталама нарықта еркін айналысқа түседі және барлық инвесторлар үшін қолжетімді. Сонымен қатар, квазимемлекеттік сектордың инвестициялық саясатын айқындау мәселесі Үкіметтің құзыретінде.

Төраға **Т. Сүлейменов**

Орын. Шынар Шаих
Тел.+7(7172)775-376

[1] Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 30 шілдедегі № 167 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде аукциондар өткізу қағидаларына сәйкес **бастапқы агент** - Ұлттық Банктің қысқа мерзімді ноттарының аукционына қатысушы, оған екінші деңгейдегі банк, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, Қазақстан Республикасының Ұлттық пошта операторы, Ұлттық Банкпен брокерлік қызмет көрсету туралы шарт жасасқан заңды тұлға, активтері Ұлттық Банктің сенімгерлік басқаруындағы клиент жатады

22.11.2023 Копия электронного документа.

№ исх: 07-0-11/281   от: 22.11.2023

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ»

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

«НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»

Z05T8F6, Астана қаласы
«Есіл» ауданы, Мәңгілік Ел даңғылы, 57А ғимараты
тел.: +7 7172 775577, факс: +7 7172 554577
E-mail: hq@nationalbank.kz

Z05T8F6, город Астана,
район «Есиль», проспект Мәңгілік Ел, здание 57А
тел.: +7 7172 775577, факс: +7 7172 554577
E-mail: hq@nationalbank.kz

______.11.2023г. ____№_/__________

____

**Депутатам
Мажилиса Парламента
Республики Казахстан
Е. Бейсенбаеву
Н. Сабильянову
С. Пономареву**

*На депутатский запрос
№ДЗ-411 от 9 ноября 2023 года*

Уважаемые депутаты!

Национальный Банк Республики Казахстан (далее – Национальный Банк), рассмотрев ваш запрос касательно налогообложения доходов от нот Национального Банка, в частности, по предложениям *1)* распространения налогообложения на доходы от нот Национального Банка для всех держателей – юридических и физических лиц, и *2)* запрета размещения денег квазигосударственного сектора в ноты Национального Банка, сообщает следующее.

Касательно налогообложения доходов от нот Национального Банка

По инициативе депутатов Сената Республики Казахстан разработан проект Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в Кодекс Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс) и Закон Республики Казахстан «О введении в действие Кодекса Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс). В рамках Законопроекта

22.11.2023 Копия электронного документа.

предусмотрена поправка, предусматривающая введение налогообложения доходов банков по нотам Национального Банка.

Национальный Банк обсудил вопросы рамках реализации поручений Главы государства по финансовому сектору на заседании Совета по финансовой стабильности 14 сентября т.г., в рамках которого в том числе представил предложения по налогообложению не только нот Национального Банка, но и государственных ценных бумаг Министерства финансов РК и распространению налогообложения на всех резидентов – плательщиков корпоративного подоходного налога (КПН).

Национальным Банком проведены соответствующие расчеты, которые вместе с предложениями направлены в Правительство. Так, на примере 2022 года оценка дополнительных доходов бюджета от налогообложения ГЦБ составляет по банковскому сектору (при ставке КПН 20%) **96 млрд тенге**, а по всем держателям ГЦБ – плательщикам КПН – **165 млрд тенге**. Также в ходе пресс-конференции по базовой ставке в октябре т.г. позиция Национального Банка по вопросу налогообложения ГЦБ освещалась.

При рассмотрении проекта заключения Правительства по проекту закона Национальный Банк 10 ноября т.г. вновь выразил позицию о необходимости учесть его предложение (обложение не только нот, но и ГЦБ Министерства финансов и местных исполнительных органов по всем плательщикам КПН). Данный вопрос находится на рассмотрении Правительства.

Дополнительно, Национальным Банком в целях увеличения заинтересованности в кредитовании бизнеса предложено ввести дифференцированные ставки КПН по различным видам доходов банков. Предлагается доходы банка, полученные от кредитования бизнеса, облагать по более низкой ставке КПН, а иные виды доходов, включая доходы от потребительского кредитования, по более высокой ставке КПН. Данные предложения и соответствующие расчеты также направлены в Правительство.

Более того, в ответ на депутатский запрос *(№ДЗ-351 от 27 сентября 2023 года*) о данных предложениях и расчётах к ним был проинформирован Мажилис.

Касательно запрета размещения денег квазигосударственного сектора в ноты Национального Банка

В свою очередь, Национальный Банк не поддерживает предложение по введению запрета на размещение денег квазигосударственного сектора в ноты Национального Банка, так как оно противоречит принципу свободных рыночных отношений. Ноты Национального Банка после их первичного размещения через первичных агентов[1] свободно обращаются на вторичном

[1] Первичный агент – участник аукциона краткосрочных нот Национального Банка, к которому относится банк второго уровня, единый накопительный пенсионный фонд, Национальный оператор почты Республики

22.11.2023 Копия электронного документа.

рынке и доступны всем инвесторам. Вместе с тем, вопрос определения инвестиционной политики квазигосударственного сектора находится в компетенции Правительства.

Председатель **Т. Сулейменов**

Исп. Шынар Шаих
Тел.+7(7172)775-376

22.11.2023 Копия электронного документа.

Казахстан, юридическое лицо, заключившее с Национальным Банком договор об оказании брокерских услуг, клиент, активы которого находятся в доверительном управлении у Национального Банка согласно Правилам проведения Национальным Банком Республики Казахстан аукционов в рамках реализации денежно-кредитной политики, утвержденных Правлением Национального Банка Республики Казахстан от 30 июля 2018 года № 167